

Doniyor kitobi — O'n ikkinchi son

Zulmat

Jeff Pippenger

2023-12-07

Ilhomlangan Kalom ichida ikki karra takrorlangan bir soʻz yoki ibora ikkinchi farishtaning xabarining ramzidir.

Navuxadnazarning hukmronligining ikkinchi yilida Navuxadnazar tushlar koʻrdi; bundan uning ruhi bezovta boʻldi va uyqusi uni tark etdi. Shunda podshoh sehrgarlarni, munajjimlarni, jodugarlarni va xaldeylarni podshohga uning tushlarini aytib berish uchun chaqirishni buyurdi. Shunday qilib ular kelib, podshoh huzurida turdilar. Podshoh ularga dedi: Men bir tush koʻrdim, va oʻsha tushni bilish uchun ruhim bezovta boʻldi. Daniel 2:1–3.

Tun “zulmati”da Navuxadnazar bir haykal haqida tush koʻrdi, ammo u tushni eslay olmadi. U tun tushida bir haykal haqida tush koʻrdi, biroq haykal haqidagi tush uning angiga, xuddi u oʻsha tushni koʻrgan tun kabi, qorongʻi edi.

Shunda Xaldeylar podshohga suryoniy tilida dedilar: Ey podshoh, abadulabad yashagin; tushingni qullaringga ayt, biz esa uning taʼbirini koʻrsatamiz. Podshoh javob berib Xaldeylarga dedi: Bu narsa mendan ketdi; agar sizlar menga tushni va uning taʼbirini maʼlum qilmasangiz, boʻlak-boʻlak qilib tashlanasizlar, uylaringiz esa goʻngtepaga aylantiriladi. Ammo agar tushni va uning taʼbirini koʻrsatsangiz, mendan hadyalar, mukofotlar va ulugʻ izzat olasizlar; shuning uchun menga tushni va uning taʼbirini koʻrsatinglar. Doniyor 2:4–7.

Navuxadnazar koʻrgan but tasviri haqidagi tushning sinovi zulmat bilan qoplangan bir tasvirga toʻgʻri paygʻambarlik tavsifini, shuningdek tush mazmunining taʼbirini kim bera olishini aniqlash uchun moʻljallangan sinov edi. Millerchilar tarixida Yarim Tungi Faryod xabari bilan qoʻshilgan ikkinchi farishtaning xabari Ilyos tomonidan Karmel togʻidagi bellashuvda oldindan namoyon etilgan edi. Bu ham nafaqat haqiqiy Xudo kim ekanini, balki haqiqiy paygʻambar kim ekanini ham oshkor etadigan bir sinov edi. Opa Uayt toʻgʻridan-toʻgʻri Ilyosga qiyoslanganini aytadigan Uilyam Miller Karmel togʻida Ilyosni ifoda etgan edi. Biroq ifodalanayotgan narsa Uilyam Millerning oʻzi emas edi; undan koʻra, u tushunishga yetaklangan paygʻambarlikni talqin qilish qoidalari edi. Karmel togʻida erkak xudo Baalning paygʻambarlari va ayol maʼbuda Ashtarotning paygʻambarlari yolgʻon paygʻambarlar ekani namoyon qilindi. Millerchilar tarixida esa, Karmel togʻi bilan qiyoslanganidek, protestant cherkovlari yolgʻon paygʻambarlar ekani namoyon qilindi.

Protestant jamoatlari Uilyam Millerning bashoratlarni talqin qilish qoidalarini rad etganliklarini namoyon etganlarida, ular Rimning qizlariga aylandilar. Bashoratiy maʼnoda qiz — oʻz onasining timsolidir. Protestantlar Millerchilar tarixida muvaffaqiyatsiz boʻlgan sinov mahluqning surati (qizi)ni aniqlagan va yuzaga keltirgan sinov edi. Aynan oʻsha yerda haqiqiy protestantizmning shoxi murtad protestantizmning shoxiga qarshi namoyon boʻldi. Navuxodonosor bir talqinni talab qilayotgan edi va shu tariqa u ilohiy taqdir boshqaruvi ostida ham soxta, ham haqiqiy

payg‘ambarlarning namoyon bo‘lishiga sababchi bo‘ldi.

Ular yana javob berib dedilar: “Shoh o‘z qullariga tushni aytsin, biz esa uning ta‘birini ko‘rsatamiz.” Shoh javob berib dedi: “Aniq bilamanki, sizlar vaqtni yutmoqchisizlar, chunki bu narsa mendan ketganini ko‘rib turibsizlar. Ammo agar tushni menga ma‘lum qilmasangiz, sizlar uchun faqat bitta hukm bor; chunki vaqt o‘zgarguncha mening oldimda aytish uchun yolg‘on va buzuq so‘zlar tayyorlab qo‘ygansizlar. Shuning uchun menga tushni aytinglar, shunda uning ta‘birini ko‘rsata olishingizni bilaman.” Daniel 2:7–9.

Sinov davrlarining yakunida, Karmel tog‘ida va 1844-yil 22-oktabrda namoyon bo‘lgan tafovut Doniyor kitobining ikkinchi bobida ham tasvirlangan edi. Karmel tog‘i, Millerchilar tarixi va Navuxadnazorning but haqidagi tushi ko‘rinishidagi uchta bashoratli tasvirda urg‘u Ilyos, Miller va Doniyor orqali ifodalangan bashoratning to‘g‘ri talqiniga qaratilgan. Tushning ta‘biri — ikki toifa payg‘ambar zohir bo‘ladigan tarixda muhridan ochiladigan xabardir.

Xaldeylar shoh huzurida javob berib, dedilar: “Yer yuzida shohning masalasini bayon qila oladigan biror inson yo‘q; shuning uchun ham shehrgar, munajjim yoki xaldeylardan bunday narsalarni so‘ragan shoh, amir yoki hukmdor bo‘lmagan. Shoh talab qilayotgan narsa nodir bir narsadir, va uni shoh huzurida bayon qila oladigan boshqa hech kim yo‘q, faqat maskani badan bilan bo‘lmagan xudolargina buni qila oladilar”. Shu sababli shoh g‘azablendi va nihoyatda qattiq qahrga minib, Bobilning barcha donishmandlarini halok qilishni buyurdi. Doniyor 2:10–12.

Karmel tog‘ida Ilyos sinovni taklif qildi, va u taklif qilgan sinov nafaqat haqiqiy Xudo kimligini, balki haqiqiy payg‘ambar kimligini ham namoyon etishi kerak edi. Doniyor kitobining ikkinchi bobida esa haqiqiy bilan soxtaning o‘rtasidagi farqni namoyon qilgan sinovni aynan xaldeylar belgilab beradilar. Ular Navuxadnazarning izlayotgan ta‘birini faqat Xudo ochib bera olishini, odamlar esa buni qila olmasligini bayon qiladilar. Shuningdek, ular: “Shoh talab qilayotgan narsa nodir bir narsadir”, deb aytganlarida, Navuxadnazar bilan uning diniy donishmandlari o‘rtasidagi munosabat noto‘g‘ri munosabat ekanidan ham shikoyat qiladilar. Ular davlatning timsoli bo‘lgan shoh o‘zlari vakolatli deb tushunilgan diniy sohaga aralashmasligini istaydilar. Ular cherkov bilan davlatning birlashuvi tamoyillariga qarshi norozilik bildirmayotgan edilar; ular davlatning vakili bo‘lgan Navuxadnazar jamoat ustidan nazoratni o‘z qo‘liga olishni talab qilayotganiga qarshi norozilik bildirayotgan edilar. Agar diniy rahbarlar davlat ustidan hukmronlik qilsalar, ular cherkov-davlat munosabatidan mamnun bo‘lar edilar. Yirtqichning surati sinovi — xuddi Navuxadnazarning surat haqidagi tushiday — biz abadiy taqdirimizni hal qiladigan, hayot-mamot sinovidir.

Va farmon chiqib, donishmandlar o‘ldirilsin, deb buyurildi; va ular Doniyor bilan uning hamrohlarini ham o‘ldirish uchun qidirdilar. Shunda Doniyor Bobilning donishmandlarini o‘ldirish uchun chiqqan shoh qo‘riqchilari boshlig‘i Ariyoxga maslahat va donolik bilan javob berdi. U shohning sarkardasi Ariyoxga javoban dedi: Nega shohdan chiqqan bu farmon bunchalik shoshilinch? Shunda Ariyox bu ishni Doniyorga ma‘lum qildi. Doniyor 2:13–15.

Daniyel hali noma'lum bo'lgan haykal haqidagi tushning hayot va o'lim bilan bog'liq sharoitlarini anglash borasida ma'rifat topganida, u bir yuz qirq to'rt mingning uch bosqichli sinov jarayonining ikkinchi va ko'rinadigan sinovi tarixida ekanliklari haqidagi ma'rifatini ifodalaydi. Ammo Daniyel shunchaki to'g'ri taomni yeyishni tanlagan va shu bois birinchi sinovdan o'tganlarni ifodalamaydi, balki Xudo Muqaddas Kitob bashoratiga oid alohida idrok bergan insoniy vakilni ham ifodalaydi.

Bu to'rt yigitga kelsak, Xudo ularga barcha ilm va hikmatda bilim hamda mahorat berdi; Doniyor esa barcha vahiylar va tushlarni anglash qobiliyatiga ega edi. Doniyor 1:17.

Garchi to'rt sodiq ibroniyning barchasi taomga oid sinovdan o'tgan bo'lsalar-da, vahiylar va tushlarning xabarchisi sifatida Doniyor tanlandi. Doniyor Ilyos, Cho'mdiruvchi Yahyo, Vahiy olgan Yahyo, Uilyam Miller va Future for America tomonidan ifodalanganidek, bashoratli xabarchining vakili bo'lib turadi. Bashoratli xabarchi hech qachon bashoratli sinovdan ajratilmaydi.

Masihning davrida Yahyoning guvohligini rad etganlar Isodan foyda ko'ra olmadilar. Millerchilar tarixida birinchi xabarni (William Miller bilan ifodalangan) rad etganlar ikkinchi xabardan foyda ko'ra olmadilar. Har ikkala tarixda ham sodiq qolganlar sinov jarayoni nimaga olib borayotganini anglamadilar. Shogirdlar xochni ko'rishni istamadilar, holbuki bu sodir bo'lishi ularga aniq aytilgan edi. Millerchilar buyuk umidsizlikni ko'ra olmadilar. Daniel esa, Arioxdan Navuxadnazarning haykal tushiga aloqador hayot-mamot holatlari haqida xabar topganida, tushning mazmuni nima ekanini ham, haykal sinovi nimaga olib borayotganini ham bilmas edi. U bilgan yagona narsa bu hayot-mamot masalasi ekanligi edi. Shu sababli Daniel talqinni tushunish uchun vaqtga muhtoj edi.

Shundan so'ng Doniyor kirib bordi va podshohdan unga vaqt berishini, shunda u podshohga ta'birini ayon qilib berishini iltimos qildi. Doniyor 2:16.

Daniyor ilk sinovda o'zi tanlagan taomlanishdagi (uslubdagi) imonini namoyon qilgan edi. Shu bois, Masih davridagi shogirdlarga berilgani kabi, unga ham vaqt berildi. Shogirdlarga berilgan vaqt Masihning o'limi, dafn etilishi, tirilishi va Emmausga boradigan yo'lda shogirdlar bilan uchrashishidan, so'ngra yana yuqori xonada ular bilan uchrashishidan avval bo'lgan dastlabki osmonga ko'tarilishi muddatini o'z ichiga olgan edi. So'ng o'sha vaqtning oxirida U ularga Muqaddas Ruhni pufladi.

Buni aytgach, ularga pufladi va ularga dedi: Muqaddas Ruhni qabul qilinglar. Yuhanno 20:22.

Hizqiyol bashorat qildi va o'lik suyaklar bir joyga jamlandi. So'ng Hizqiyol yana bashorat qildi va Muqaddas Ruh yangi shakllangan tanalar ustiga puflandi, shunda ular qudratli bir lashkar bo'lib oyoqqa turdilar. Masih shogirdlarga puflaganida, U ularning idrokini ochdi.

Shundan so'ng, Muqaddas Yozuvlarni tushunishlari uchun U ularning idrokini ochdi. Luqo 24:25.

Barcha payg'ambarlar dunyoning oxiri haqida so'zlaydilar, va Doniyor bundan mustasno emas. U so'ragan vaqt, o'zi ma'rifat olishi mumkin bo'lgan bir muddat edi. Millerchilar uchun kutish vaqti

birinchi hafsalasi pir bo'lishdan boshlab, Matto yigirma beshinchi bob va Habakkuk ikkinchi bobdagi bashoratlar bilan bog'liq holda o'zlarining kechikish vaqtida ekanliklarini anglab yetgunlarigacha bo'lgan davr edi. Millerchilar tarixidagi kechikish vaqtining tarixi ikkinchi farishta xabari davrida bajo bo'ldi. Doniyor ikkinchi bob o'sha ayni tarixni tasvirlaydi, shu bois uning vaqt so'rashi bashoratli ma'noda Millerchilarning kechikish vaqti bilan mos keladi. Shuning uchun, Doniyorning vaqt so'rashi va Millerchilarning kechikish vaqti, 2020-yil 18-iyulda boshlangan bir yuz qirq to'rt mingning kechikish vaqtini ifodalaydi.

Doniyorning Navuxadnazar ko'rgan haykal tushini anglash uchun vaqt so'rashi Vahiy kitobining o'n birinchi bobida ikki guvoh ko'chada o'lik holda yotgan uch yarim kun sifatida ifodalangan. Vahiy o'n birinchi bobdagi uch yarim kun tarixida — bashoratli sahroni ramziy tarzda ifodalovchi shu uch yarim kun davomida — nola qiluvchi bir ovoz bor. Tasalli Beruvchi o'lik quruq suyaklarni uyg'otish va hayotga keltirish uchun foydalanadigan insoniy ovoz tush nima bo'lganini va u nimani ifodalaganini bildiruvchi bashoratli vahiy berilgan Doniyor orqali ifodalangan. Sahroda nola qiluvchi ovozga, Doniyor orqali ifodalanganidek, tushlar va vahiylarni bashoratli tarzda anglash berilgan. Ovoz nola qilmoqda; shu orqali unga Yarim Tungi Nido xabari berilgani ayon bo'ladi, va bu nido yarim tunda beriladi, bu esa zulmatni ifodalaydi.

Yarim tunda, eng chuqur zulmat ichida, ovozga (Doniyor) zulmatga burkangan bir xabarni anglash berildi. Ovozga (Hizqiyol) berilgan buyruq — o'lik quruq suyaklarga bashorat qilishdir. U shunday qilganida, Ko'makchi ko'chadagi o'liklar ustiga puflanadi va ular "tiriltiriladi". Ammo bu tirilish faqat ibodat orqali amalga oshadi. Ibodat ko'chada qatl etilgan o'lik quruq suyaklarning tirilishi tarixida bir yo'l belgisi hisoblanadi. Doniyor bashoratan aynan o'sha yo'l belgisini, yo'l belgisi aniqlab ko'rsatilgan tegishli joyning o'zida ifodalaydi.

"O'ramizda chinakam xudojuylilikning qayta jonlanishi barcha ehtiyojlarimiz ichida eng ulug'i va eng shoshilinchidir. Buni izlash bizning birinchi ishimiz bo'lishi kerak. Rabbimizning marhamatini qo'lga kiritish uchun jiddiy sa'y-harakat bo'lishi lozim; bu Xudo O'z marhamatini bizga ato etishga tayyor emasligi uchun emas, balki biz uni qabul qilishga tayyor emasligimiz uchundir. Samoviy Otamiz, Undan so'raydiganlarga O'z Muqaddas Ruhini berishga, yer yuzidagi ota-onalar o'z farzandlariga yaxshi hadyalar berishga qanchalik tayyor bo'lsalar, undan-da ko'proq tayyordir. Ammo tan olish, o'zini past tutish, tavba qilish va sidqidildan ibodat etish orqali Xudo bizga O'z marhamatini berishni va'da qilgan shartlarni bajo keltirish bizning ishimizdir. Qayta jonlanishni faqat ibodatga javob sifatida kutish mumkin. Xalq Xudoning Muqaddas Ruhidan shu qadar mahrum ekan, Kalomning va'z qilinishini qadrlay olmaydi; ammo Ruhning qudrati ularning yuraklariga tegsa, unda aytilgan nutqlar samarasiz qolmaydi. Xudo Kalomining ta'limotlari bilan boshqarilgan holda, Uning Ruhining namoyoni ostida, sog'lom farosatni ishga solib, yig'ilishlarimizda qatnashadiganlar qimmatli tajriba orttiradilar va uylariga qaytib, sog'lomlashtiruvchi ta'sir ko'rsatishga tayyor bo'ladilar."

"Qadimgi bayroqdorlar ibodatda Xudo bilan olishish nimani anglatishini va Uning Ruhining yog'ilishini zavq bilan boshdan kechirishni bilar edilar. Ammo ular faoliyat sahnasidan o'tib bormoqdalar; ularning o'rnini egallash uchun kimlar yetishib chiqmoqda? O'sib kelayotgan avlodning holi qanday? Ular Xudoga tavba qilib qaytganlarmi? Samoviy ma'badda davom

etayotgan ishga nisbatan biz uygʻoqmizmi, yoki uygʻonishimizdan oldin jamoat ustiga biror majburlovchi qudrat kelishini kutaymizmi? Butun jamoatning qayta tirilishini koʻrishga umid qilmoqdamizmi? Oʻsha vaqt hech qachon kelmaydi.

“Jamoatda imon keltirmagan va chin dildan, gʻolibona ibodatda birlashmaydigan kishilar bor. Biz bu ishga yakka tartibda kirishmogʻimiz kerak. Koʻproq ibodat qilib, kamroq gapirmogʻimiz lozim. Nohaqlik koʻpaymoqda, va xalqqa xudojoʻylikning ruhi hamda qudratisiz uning tashqi shakli bilan qanoatlanmaslik oʻrgatilishi kerak. Agar biz oʻz qalblarimizni tekshirishga, gunohlarimizni chetlatishga va yovuz moyilliklarimizni tuzatishga qatʼiy bel bogʻlasak, jonlarimiz behudalikka koʻtarilmaydi; biz oʻzimizga ishonchsiz boʻlamiz va kuch-quvvatimiz Xudodan ekanini doimiy ravishda his etib yashaymiz.” Selected Messages, 1-kitob, 121, 122.

Doniyor tanlagan ozuqaga boʻlgan imoniga asoslanib, u koʻzga koʻrinadigan bir sinov jarayoniga olib kirildi; bu jarayon undan, avvalo, uning Xudosi tushni aniqlab, bayon etishini vaʼda qilishni, soʻngra esa oʻsha tushni podshohga taqdim etishni talab qilar edi; bunda u oʻz ozuqasi orqali ifodalangan metodologiyadan foydalanishi lozim edi. U toʻgʻri ozuqaga, yaʼni toʻgʻri metodologiyaga ega edi; soʻng esa u mutlaq “zulmat”da boʻlgan Navuxodonosorning haykal haqidagi tushining xabarini taqdim etish orqali oʻz imonini koʻzga koʻrinadigan tarzda namoyon etishi kerak edi. Uning keyingi harakati imonining koʻrinadigan namoyoni boʻldi, chunki u oʻsha paytda Xudoning xalqi zulmat ichida qolganida qoʻllanadigan ilohiy formulani ishga soldi.

“Yovuzning zulmati ibodat qilishni eʼtiborsiz qoldiradiganlarni qamrab oladi. Dushmanning pichirlab aytilgan vasvasalari ularni gunohga ogʻdiradi; buning hammasi esa Xudo ularga ibodatning ilohiy tayinlanishida bergan imtiyozlardan foydalanmaganlari uchundir. Nega Xudoning oʻgʻillari va qizlari ibodat qilishga sustkashlik koʻrsatishlari kerak, axir ibodat — osmonning xazina omborini ochadigan, imon qoʻlidagi kalitdir; oʻsha omborda Qodiri Mutlaqning cheksiz boyliklari saqlanadi-ku? Tinimsiz ibodatsiz va hushyorlik bilan sabotli kuzatuvsiz biz beparvo boʻlib qolish va toʻgʻri yoʻldan ogʻib ketish xavfi ostidamiz. Dushman biz samimiy iltijo va imon orqali vasvasaga qarshi turish uchun inoyat va qudratga erishib olmasligimiz uchun rahm-shafqat taxtiga boradigan yoʻlni toʻsishga tinimsiz urinadi.” Steps to Christ, 94.

Navuxadnazarning tun haqidagi tushining mazmunidagi zulmat bilan yuzma-yuz boʻlib, Doniyor uch sherigi bilan birga jipslashib, ibodat qildi.

Soʻng Doniyor oʻz uyiga bordi va bu masalani oʻz hamrohlari Xanoniyo, Mishoil va Ozariyoga maʼlum qildi: ular bu sir haqida osmonlar Xudosidan marhamat soʻrasinlar; toki Doniyor va uning hamrohlari Bobilning qolgan donishmandlari bilan birga halok boʻlmasinlar. Shunda bu sir Doniyorga tungi vahiyda ochib berildi. Soʻng Doniyor osmonlar Xudosisiga hamdu sano aytdi. Doniyor javob berib dedi: Xudoning nomi abadulabad muborak boʻlsin, chunki hikmat ham, qudrat ham Unikidir. U zamonlar va fasllarni oʻzgartiradi; shohlarni taxtdan tushiradi va shohlarni taxtga oʻtqazadi; donolarga hikmat beradi, fahmni biladiganlarga esa bilim beradi. U chuqur va yashirin narsalarni ochib beradi; zulmatda nima borligini biladi, va nur Uning huzurida maskan tutadi. Ey ota-bobolarimning Xudosi, Senga shukr aytaman va Seni

ulug‘layman, chunki Sen menga hikmat va qudrat berding, va Sendan so‘ragan narsamizni endi menga ma‘lum qilding; chunki endi Sen bizga shohning masalasini ma‘lum qilding. Doniyor 2:17–23.

Shundan so‘ng Doniyor “zulmatda nima borligini biluvchi” Zot tomonidan mukofotlandi. Yakshanba qonunchiligi uchun harakat zulmat ichida davom etmoqda, va ilohiy taomni iste‘mol qilayotganliklarini e‘tirof etganlardan papalik hokimiyatining belgisini majburan qabul qildirish uchun diniy hamda siyosiy maydonni tayyorlayotgan hayvon suratining shakllanishini tan olish talab etiladi.

Doniyor kitobining ikkinchi bobi shunchaki Millerchilar tarixidagi ikkinchi farishtaning tarixini emas, balki bundan ham bevositaroq tarzda uchinchi farishta harakatidagi ikkinchi farishtaning tarixini tasvirlamoqda. Navuxadnazar ko‘rgan haykal tushining sinovida vahshiyning surati sinovi ifodalanadi. Xudoning xalqining yaqinlashib kelayotgan yakshanba qonunining hayot va o‘limga oid sharoitlariga uyg‘onishidagi bashoratli bosqichlar Doniyor va Vahiy kitoblarida juda aniq tarzda ko‘rsatib berilgan.

Daniyor — tasvir tushining hayot-mamot xabari ilgari suriladigan tarixning xabarchisini ifodalaydi. U o‘zi anglab yetgan parhezda sobit turadi va imon bilan Xudo vahiyni ma‘lum qila olishini aytadi, biroq u vaqt so‘raydi. Bu vaqt — kechikish vaqtidir. Kechikish vaqtining yakunida unga Navuxadnazarning qorong‘u tushida nima bo‘lganini bilish beriladi, ammo faqat shu emas. U nafaqat yirtqichning surati va unga bog‘liq sinovni timsollaydigan tasvir tushi haqida tushuncha oladi, balki kechikish vaqtining oxirida Xudoni shunday deb ulug‘laydi: “U donolarga donolikni, fahmni biladiganlarga esa bilimni beradi; U teran va maxfiy narsalarni ochadi; U zulmat ichida nima borligini biladi, va nur Uning huzurida maskan tutadi.”

Bu yerda Doniyor o‘z hamdu sanosini “bilimning ortishi” sodir bo‘lganligi doirasida bayon qilmoqda; chunki u o‘n ikkinchi bobda “donolar” “bilimning ortishini” tushunishini ko‘rsatadi, va ayni paytda Xudo “donolar”ga “hikmat” hamda “bilim” bergani uchun Uni ulug‘lamoqda. U bevosita dono qizlarga ishora qilmoqda va o‘z zamonini kechikish vaqti bilan bog‘lamoqda. U ikkinchi bobda uchraydigan tasvirni uchinchi farishta harakatida Matto yigirma beshdagi kechikish vaqtining mukammal bajo bo‘lishiga to‘g‘ridan-to‘g‘ri joylashtirmoqda. Bundan ham muhimrog‘i shundaki, Vahiy kitobi sinov muddatining yakunlanishidan sal oldin Yuhannoga Doniyor va Vahiy kitoblaridagi bashoratlar so‘zlarini muhrlamaslik aytilganini ko‘rsatadi, chunki ular bir kitobdir.

Va u menga dedi: Bu kitobning bashorat so‘zlarini muhrlama, chunki vaqt yaqin. Nohaq bo‘lgan kishi yana nohaqlik qilsin; iflos bo‘lgan kishi yana iflos bo‘lsin; solih bo‘lgan kishi yana solih bo‘lsin; muqaddas bo‘lgan kishi esa yana muqaddas bo‘lsin. Vahiy 22:10, 11.

Doniyor va Vahiy kitoblaridagi bashoratlar muhrdan yechiladigan vaqt o‘n bokira haqidagi masaldagi kutib turish davridadir, va bu vaqt Doniyorning vaqt so‘rashi bilan ifodalanadi. Uning vaqt so‘rashi ortidan ibodat keldi; bu esa quruq suyaklarning o‘likdan tirilishidan oldin sodir bo‘lishi lozim. Bilimning ortishi hamda zulmatga burkangan tushdagi haykalning anglanishi oshkor qilingan o‘sha davrda, Xudo Doniyor uchun yana bir ish qildi. “U chuqur va yashirin narsalarni ochib beradi.” Yarim Tun Nidosi tarixining yashirin jihati — sinov muddati yopilishidan

sal oldin muhrdan yechiladigan Vahiydagi bashoratdir. O'sha "chuqur va yashirin" narsa — "haqiqat"dir.

Haqiqat Doniyor bilan ifodalangan xabarchiga ochiladigan bashoratli kalitga aylanadi; shu kalit "yetti momaqaldiroq"ning yashirin tarixini tanib olish imkonini beradi. Yashirin tarix uchta belgi-nuqta tarixidir. Birinchisi ko'ngil qolishi, oxirgisi ham Millerchilar tarixida tasvirlanganidek ko'ngil qolishidir. "Haqiqat" deb tarjima qilingan ibroniycha so'z "Ajoyib Tilshunos" tomonidan ibroniy alifbosining birinchi, o'n uchinchi va oxirgi harfini birlashtirish orqali yaratilgan. Iso Birinchi va Oxirgidir, va U "haqiqat"dir. "Ajoyib Tilshunos" tomonidan yaratilgan bu so'zning tuzilishi Doniyor "vaqt" so'raguncha va ibodatga borguncha muhrlangan bo'lishi kerak bo'lgan "yetti momaqaldiroq"ning yashirin tarixi bo'lgan uchta bashoratli belgi-nuqtani aniqlab beradi.

2020-yil 18-iyuldagi umidsizlik birinchi yo'lbelgi edi va u uchta yo'lbelgining oxirgisi bo'lgan Yakshanba qonuni bilan bog'liq umidsizlikni tasvirlaydi. O'rta harf, ya'ni o'n uchinchi harf, isyonning ramzidir va u yetti momaqaldiroqning yashirin tarixidagi o'rta yo'lbelgining ham ramzidir. Isyon Yarim tun faryodidagi nodon bokiralar orqali ifodalanadi, chunki Yarim tun faryodi 2020-yil 18-iyul, Yarim tun faryodi va tez orada keladigan Yakshanba qonunining uch bosqichli tarixidagi o'rta yo'lbelgidir. Soat yarim tunga yetishi bilanoq, vaqt o'n uchinchi soatga o'tadi; ana o'sha yerda nodon bokiralarning ko'rinadigan namoyon bo'lishi, ularda oltin moy yo'qligini anglab yetishlari orqali ko'rsatiladi.

Vahiyning o'n birinchi bobidagi ramziy "sahro"da, "uch yarim kun" davomida, Xudoning xalqi la'natning "yetti vaqt"lik ramziy tarixida bo'lgandek tasvirlanadi. O'sha davrning oxirida ular tarqatib yuborilganini, o'zlari gunoh qilganini, otalari gunoh qilganini, ular Xudoga qarshi yurib kelganini va Xudo ham ularga qarshi yurib kelganini anglab yetishlari kerak. O'sha anglash ularni Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi ibodatni qilishga yetaklashi kerak. Ularning Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi ibodatni qilishlari lozimligini anglashlari, bashorat nuqtayi nazaridan, Doniyorning ikkinchi bobdagi ibodati bilan muvofiqlashadi va bu Doniyorning to'qqizinchi bobdagi ibodati orqali tasvirlab beriladi. Doniyorning to'qqizinchi bobda Levilar kitobining yigirma oltinchi bobidagi ibodatni qilganining sababi, Xudoning xalqining asirligi haqidagi Yeremiyoning bashoratidagi yetmish yilning oxiriga yetib kelganini anglab yetganiga asoslangan edi.

O'sha yetmish yilning o'zi Xudoning xalqining muhrlanishi tarixini ifodalaydi. O'sha yetmish yil Malaki kitobining uchinchi bobidagi poklanishni va Masihning ma'badni ikki bor poklashini ifodalaydi. Ular hayvonning surati sinovining tarixini ifodalaydi. Bu tarix 2001-yil 11-sentabrda boshlangan va tez orada keladigan yakshanba qonuni bilan nihoyasiga yetadi. O'sha ramziy yetmish yillik davr oxirida, Doniyor ibodat qilishi uchun "kechikish vaqtini" izlaydi. Uning ibodati bashoratning so'nggi siri unga ochib berilganda ijobat qilindi. O'sha vahiy Xudoning haqiqiy protestant xalqi 2020-yil 18-iyuldan keyingi "sahro"dagi tarqalish vaqtida hali ham bo'lgan paytda keldi. O'sha vaqtda "haqiqat" "sahroda qichqirayotgan ovoz"ga ochib berildi.

Keyingi maqolada Doniyor kitobining ikkinchi bobini davom ettiramiz.

Va Egamizning gʻazabi bu yurtga qarshi alangalanib, ushbu kitobda yozilgan barcha laʼnatlarni uning ustiga keltirdi. Va Egamiz ularni gʻazab, qahr va buyuk jahldorlik bilan oʻz yurtlaridan ildizi bilan sugʻurib tashlab, bugungi kundagidek boshqa yurtga uloqtirib yubordi. Yashirin narsalar Egamiz Xudoyimizgadir; ammo oshkor qilingan narsalar esa bizga va farzandlarimizga abadulabad tegishlidir, toki biz ushbu qonunning barcha soʻzlarini bajo keltiraylik. Qonunlar kitobi 29:27–29.